

وحیدعظیم‌بیا دبیر گروه اقتصاد

طبیعی علاوه بر اینکه ارزش افزوده‌ای ندارد و تنها با اعطای رانت خوراک زنده است موجب شده است که کشور از فرصت ایده آل تولید کالاهای با ارزش افزوده بیشتر از گاز نظیر تولید اوره یا برق برای صادرات نیز بهره‌مند نشود و همین موضوع به خوبی وضعیت نگران‌کننده صنعت را بازگو خواهد کرد که در تله انرژی مجازی گیر افتاده است. در صفحه پیش رو به بررسی این موضوع پرداخته‌ایم.

سازوکار جدید رقابت پذیری در زنجیره ارزش جهانی

وضعیت اتکا به انرژی ارزان و مواد اولیه صنعتی برای صنایع بزرگ بورسی کشور در بلندمدت پایدار نیست. نه تنها از توسعه کالاهای با ارزش افزوده جلوگیری می‌کند، بلکه مانع رشد و رقابت این صنایع در بازار جهانی می‌شود. بنابراین تغییر رویکرد به سمت تحقیق و توسعه (R&D) و تکمیل زنجیره ارزش به منظور پرورش نوآوری، افزایش بهره‌وری و ایجاد محصولات با ارزش بالاتر ضروری است.

یکی از دلایل کلیدی که چرا رویکرد فعلی نیاز به تغییر دارد، تأکید نداشتن بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه است. صنایع بورسی در کشور عمدتاً بر استخراج و صادرات منابع طبیعی بدون سرمایه‌گذاری زیاد در تحقیق و توسعه متمرکز شده‌اند، این موضوع منجر به توانایی محدود برای توسعه فناوری‌های جدید، بهبود فرآیندهای تولید و ارتقای کیفیت محصول شده است. بدون نوآوری و بهبود مستمر، این صنایع نمی‌توانند در بازار جهانی که پیشرفت‌های فناوری نقش مهمی ایفا می‌کنند، رقابتی باقی بمانند.

تکمیل زنجیره ارزش مستلزم سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های پایین‌دستی مانند فرآوری، پالایش و تولید کالاهای نهایی است. این امکان استخراج ارزش بالاتر از مواد خام را فراهم و مشاغلی با نیازهای مهارتی بیشتری ایجاد می‌کند. به عنوان مثال، در صنعت پتروشیمی، به جای صادرات نفت خام یا محصولات کم ارزش مانند متانول، نیاز به سرمایه‌گذاری در توسعه قابلیت‌های تولید محصولات با ارزش بالا مانند اوره یا برق برای صادرات وجود دارد. با تمرکز بر فعالیت‌های پایین‌دستی، صنعت می‌تواند سهم بیشتری از ارزش ایجاد شده در فرآیند تولید را به خود اختصاص دهد، بنابراین با ارائه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، زمینه سرمایه‌گذاری لازم صنایع بزرگ بورسی در تکمیل زنجیره ارزش را تضعیف می‌کند و منجر به تغییر جهت تکمیل زنجیره ارزش نه تنها به ارزش اقتصاد می‌افزاید، بلکه وابستگی به کالاهای وارداتی را نیز کاهش می‌دهد. در حال حاضر صادرات کشور در مقایسه با واردات آن از ارزش بسیار پایینی برخوردار است. این عدم تعادل رقابت‌پذیری صنایع داخلی را تضعیف می‌کند و منجر به تراز تجاری منفی می‌شود. با تمرکز بر افزایش محتوای ارزش افزوده کالاهای صادراتی از طریق تلاش‌های تحقیق و توسعه و توسعه کامل زنجیره ارزش، کشور می‌تواند وابستگی خود را به واردات کاهش و عملکرد کلی اقتصادی خود را ارتقا دهد.

علاوه بر این، اتخاذ رویکردی که بر تحقیق و توسعه تأکید دارد و زنجیره ارزش را تکمیل می‌کند، می‌تواند منجر به بهبود بهره‌وری و کارایی در صنایع بورس شود. از طریق پیشرفت‌های تکنولوژیکی و نوآوری‌های فرآیندی، این صنایع می‌توانند استفاده از منابع خود را بهینه‌کنند، ضایعات را کاهش و کیفیت و کمیت خروجی خود را افزایش دهند. این امر به محیط توانمند که از نوآوری و خلق ارزش حمایت می‌کند، برای تحقق این تحول ضروری است. تکمیل زنجیره ارزش افزوده و توسعه صنایع پایین‌دستی یک الزام راهبردی برای توسعه صنعتی است و دولت باید در این زمینه گام بردارد، البته دولت فعلی در تلاش برای برخاندن چرخ‌های اقتصادی با توجه به همه ابعاد این حوزه است و توسعه صنایع پایین‌دستی نیز در همین راستا قابل ارزیابی است. فارغ از آنچه باید شود، چگونگی انجام آن مهم است، چه آنکه همیشه «اجرای خوب» از «برنامه خوب» مهم‌تر است.

اقتصادسنجی

سرویس اقتصادی ۰۶۰۸۸۵۳۳

«جوان» ضرورت تحقیق و توسعه به عنوان حلقه مفقوده صنایع بورسی را بررسی می‌کند

تله انرژی مجازی

انرژی مجازی در اصل به وضعیتی گفته می‌شود که صنایع ایران در آن گرفتار شده‌اند، به طور مثال متانول تنها با رانت خوراک ارزان زنده است و البته با واقعی شدن قیمت نرخ خوراک پتروشیمی‌ها، به طور کلی صادرات متانول حذف خواهد شد و تولید آن نیز از صرفه اقتصادی خواهد افتاد. در چنین شرایطی که صادرات محصولات خام صنعت پتروشیمی نظیر متانول یا صنعت فولادی شدیداً به رانت خوراک و سوخت ارزان یا به طور کلی به انرژی ارزان وابسته است، محصولات با ارزش بالاتر ضروری است. بنابراین نوآوری، افزایش بهره‌وری و ایجاد یکی از دلایل کلیدی که چرا رویکرد فعلی صنایع بورسی نیاز به تغییر دارد، تأکید نداشتن بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه است. صنایع بورسی در کشور عمدتاً بر استخراج و صادرات منابع طبیعی بدون سرمایه‌گذاری زیاد در تحقیق و توسعه متمرکز شده‌اند. این منجر به توانایی محدود برای توسعه فناوری‌های جدید، بهبود فرآیندهای تولید و ارتقای کیفیت محصول شده است. بدون نوآوری و بهبود مستمر، این صنایع نمی‌توانند در بازار جهانی که پیشرفت‌های فناوری نقش مهمی ایفا می‌کنند، رقابتی باقی بمانند.

وضعیت اتکا به انرژی ارزان و مواد اولیه صنعتی برای صنایع بزرگ بورسی کشور در بلندمدت قابل تداوم نیست. چرا که نه تنها از توسعه کالاهای با ارزش افزوده جلوگیری می‌کند، بلکه مانع رشد و رقابت این صنایع در بازار جهانی می‌شود. بنابراین تغییر رویکرد به سمت تحقیق و توسعه (R&D) و تکمیل زنجیره ارزش به منظور پرورش نوآوری، افزایش بهره‌وری و ایجاد محصولات با ارزش بالاتر ضروری است.

یکی از دلایل کلیدی که چرا رویکرد فعلی صنایع بورسی نیاز به تغییر دارد، تأکید نداشتن بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه است. صنایع بورسی در کشور عمدتاً بر استخراج و صادرات منابع طبیعی بدون سرمایه‌گذاری زیاد در تحقیق و توسعه متمرکز شده‌اند. این منجر به توانایی محدود برای توسعه فناوری‌های جدید، بهبود فرآیندهای تولید و ارتقای کیفیت محصول شده است. بدون نوآوری و بهبود مستمر، این صنایع نمی‌توانند در بازار جهانی که پیشرفت‌های فناوری نقش مهمی ایفا می‌کنند، رقابتی باقی بمانند.

تکمیل زنجیره ارزش مستلزم سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های پایین‌دستی مانند فرآوری، پالایش و تولید کالاهای نهایی است. این امکان استخراج ارزش بالاتر از مواد خام را فراهم و مشاغلی با نیازهای مهارتی بیشتری ایجاد می‌کند. به عنوان مثال، در صنعت پتروشیمی، به جای صادرات نفت خام یا محصولات کم ارزش مانند متانول، نیاز به سرمایه‌گذاری در توسعه قابلیت‌های تولید محصولات با ارزش بالا مانند اوره یا برق برای صادرات وجود دارد. با تمرکز بر فعالیت‌های پایین‌دستی، صنعت می‌تواند سهم بیشتری از ارزش ایجاد شده در فرآیند تولید را به خود اختصاص دهد، بنابراین با ارائه اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه، زمینه سرمایه‌گذاری لازم صنایع بزرگ بورسی در تکمیل زنجیره ارزش را فراهم خواهد کرد. این تغییر جهت تکمیل زنجیره ارزش نه تنها به ارزش اقتصاد می‌افزاید، بلکه وابستگی به کالاهای وارداتی را نیز کاهش می‌دهد. در حال حاضر صادرات کشور در مقایسه با واردات آن از ارزش بسیار پایینی برخوردار است. این عدم تعادل رقابت‌پذیری صنایع داخلی را تضعیف می‌کند و منجر به تراز تجاری منفی می‌شود. با تمرکز بر افزایش محتوای ارزش افزوده کالاهای صادراتی از طریق تلاش‌های تحقیق و توسعه و توسعه کامل زنجیره ارزش، کشور می‌تواند وابستگی خود را به واردات کاهش و عملکرد کلی اقتصادی خود را ارتقا دهد.

علاوه بر این، اتخاذ رویکردی که بر تحقیق و توسعه تأکید دارد و زنجیره ارزش را تکمیل می‌کند، می‌تواند منجر به بهبود بهره‌وری و کارایی در صنایع بورس شود. از طریق پیشرفت‌های تکنولوژیکی و نوآوری‌های فرآیندی، این صنایع می‌توانند استفاده از منابع خود را بهینه‌کنند، ضایعات را کاهش و کیفیت و کمیت خروجی خود را افزایش دهند. این امر به نوبه خود می‌تواند منجر به صرفه‌جویی در هزینه، سودآوری بیشتر و افزایش رقابت در بازار جهانی شود. برای دستیابی به این تحول در رویکرد، ایجاد یک محیط توانمند که سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه را تشویق و تکمیل زنجیره ارزش حمایت می‌کند، بسیار مهم است. این موضوع شامل ایجاد انگیزه برای فعالیت‌های تولید محصولات با ارزش بالا مانند اوره یا برق برای صادرات وجود دارد. با تمرکز بر فعالیت‌های پایین‌دستی، صنعت می‌تواند سهم بیشتری از ارزش ایجاد شده در فرآیند تولید را به خود اختصاص دهد.

وضعیت اتکا به انرژی ارزان و مواد اولیه صنعتی برای صنایع بزرگ بورسی کشور در بلندمدت قابل تداوم نیست. چرا که نه تنها از توسعه کالاهای با ارزش افزوده جلوگیری می‌کند، بلکه مانع رشد و رقابت این صنایع در بازار جهانی می‌شود. بنابراین تغییر رویکرد به سمت تحقیق و توسعه (R&D) و تکمیل زنجیره ارزش به منظور پرورش نوآوری، افزایش بهره‌وری و ایجاد محصولات با ارزش بالاتر ضروری است.

تکمیل زنجیره ارزش مستلزم سرمایه‌گذاری در فعالیت‌های پایین‌دستی مانند فرآوری، پالایش و تولید کالاهای نهایی است. این امکان استخراج ارزش بالاتر از مواد خام را فراهم و مشاغلی با نیازهای مهارتی بیشتری ایجاد می‌کند. به عنوان مثال، در صنعت پتروشیمی به جای صادرات نفت خام یا محصولات کم ارزش مانند متانول، نیاز به سرمایه‌گذاری در توسعه قابلیت‌های تولید محصولات با ارزش بالا مانند اوره یا برق برای صادرات وجود دارد. با تمرکز بر فعالیت‌های پایین‌دستی، صنعت می‌تواند سهم بیشتری از ارزش ایجاد شده در فرآیند تولید را به خود اختصاص دهد.

این تغییر جهت تکمیل زنجیره ارزش نه تنها به ارزش اقتصاد می‌افزاید، بلکه وابستگی به کالاهای وارداتی را نیز کاهش می‌دهد. در حال حاضر صادرات کشور در مقایسه با واردات آن از ارزش بسیار پایینی برخوردار است. این عدم تعادل رقابت‌پذیری صنایع داخلی را تضعیف می‌کند و منجر به تراز تجاری منفی می‌شود. با تمرکز بر افزایش محتوای ارزش افزوده کالاهای صادراتی از طریق تلاش‌های تحقیق و توسعه و توسعه کامل زنجیره ارزش، کشور می‌تواند وابستگی خود را به واردات کاهش و عملکرد کلی اقتصادی خود را ارتقا دهد.

علاوه بر این، اتخاذ رویکردی که بر تحقیق و توسعه تأکید دارد و زنجیره ارزش را تکمیل می‌کند، می‌تواند منجر به بهبود بهره‌وری و کارایی در صنایع بورس شود. از طریق پیشرفت‌های تکنولوژیکی و نوآوری‌های

راهکار اصلی راهی از تله انرژی مجازی صنایع بورسی

سیدعلی مرتضوی، کارشناس حوزه سیاستگذاری انرژی در رابطه با وضعیت نابسامان صادرات صنایع بورسی ما به «جوان» می‌گوید: «وضعیت نابسامان صادرات محصولات تولیدی در صنایع بورسی مختلف به خوبی مشخص است و این وضعیت باید اصلاح شود. به طور مثال در صنعت پتروشیمی محصولات صادراتی کشور به دلیل تمرکز بر خام‌فروشی، گرفتاری در تله انرژی مجازی و توسعه نیافتن زنجیره ارزش به سمت وضعیت نابسامانی رفته که خروجی آن ارزش بسیار پایین و حدود ۲۵۰ دلاری محصولات صادراتی هر تن است و در مقابل میزان سرنانه واردات به ازای هر تن به بالای ۴هزار دلار می‌رسد و در صنایع دیگر بورسی نیز وضعیت تقریباً به همین منوال است، یعنی گرفتاری در تله انرژی مجازی و توسعه نیافتن زنجیره ارزش است. همچنین با وجود توسعه زیرساخت تولید ورق‌های فولادی، میانگین واردات انواع ورق‌های فولادی ۱/۵ میلیارد دلار و میانگین صادرات آنها حدود ۶۰۰ میلیون دلار بوده است. به این ترتیب در حال حاضر ورق‌های فولادی با ارزش افزوده بیشتر وارد و محصولات با ارزش افزوده کمتر صادر می‌شود.»

وی می‌افزاید: «برای راهی از این وضعیت و رسیدن به توسعه صنعتی و سودآوری مناسب صنایع بورسی، باید به سمت تحقیق و توسعه برویم و منابع را به این سمت هدایت کنیم. از همین رو نیز یکی از جنبه‌های مهم اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه رسیدن به همین موارد است. صنایع بورسی می‌توانند با استفاده از اعتبار مالیاتی تحقیق و توسعه به سمت توسعه فناوری و خدمات جدید بروند. این موضوع می‌تواند منجر به استفاده کارآمدتر از منابع و توسعه سریع‌تر محصولات و خدمات جدید شود.»

مرتضوی ادامه می‌دهد: «باید تغییریری در ذهنیت صنایع بورسی به سمت بازیگری بلندمدت و سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه ایجاد شود. اغلب، صنایع به جای سرمایه‌گذاری در نوآوری و توسعه فناوری‌های

تصویرسازی:حسین کشتکار/ جوان

جدید، عمدتاً روی دستاوردهای کوتاه مدت و اقدامات کاهش هزینه تمرکز می‌کنند. این رویکرد کوتاه‌بینانه می‌تواند در بلندمدت مانع از رشد و رقابت‌پذیری صنایع شود. برای غلبه بر این امر، نیاز به تغییر فرهنگ در صنعت با تأکید بیشتر بر تحقیق و توسعه به عنوان محرک رشد و موفقیت است. این امر مستلزم رهبری قوی و تعهد رهبران صنعت برای سرمایه‌گذاری در نوآوری است، حتی اگر به معنای قربانی کردن سود کوتاه‌مدت باشد.»

این کارشناس در پایان تأکید می‌کند: «صنایع بزرگ ایران از طریق وابستگی به نهاده‌های انرژی پاره‌انه‌ای به جای توسعه زنجیره ارزش در وضعیت صادرات انرژی مجازی گرفتار شده‌اند. اصلاح این امر مستلزم گره‌زدن پاره‌انه‌ها به ارزش افزوده به جای صادرات خام و افزایش تحقیق و توسعه بخش خصوصی از طریق مشوق‌های

کارشناس اقتصادی

برای فرار از تله انرژی مجازی و تقویت رشد پایدار، صنایع بورس باید تمرکز خود را به سمت تحقیق و توسعه و تکمیل زنجیره ارزش تغییر دهند. این شامل سرمایه‌گذاری در فناوری‌ها و فرآیندهای بی‌استثنا است که منجر به مواد خام با ارزش افزوده و تولید محصولات با ارزش بالاتر می‌شود. همچنین شامل توسعه محصولات و خدمات جدید می‌شود که نیازها و ترجیحات در حال تغییر مصرف‌کنندگان را برآورده می‌کند

مالیاتی برای تشویق نوآوری است که می‌تواند رقابت و تقویت صنایع را از وضعیت ناکارآمد فعلی خود دور کند. تغییرات استراتژیک در سیاست‌های صنعت مورد نیاز است.»

شکل‌گیری تحقیق و توسعه و تکمیل زنجیره ارزش
محمدعلی رنجبر، کارشناس اقتصادی نیز با اشاره به لزوم استفاده از ظرفیت تحقیق و توسعه و شرکت‌های دانش‌بنیان در توسعه فناوری صنایع بورسی به «جوان» می‌گوید: «بسیاری از صنایع فهرست شده در بازار سهام در حال حاضر در «تله انرژی مجازی» گرفتار شده‌اند. این به وضعیتی اشاره دارد که در آن صنایع برای حفظ سودآوری خود به شدت به انرژی

ارزان قیمت که اغلب از سوی دولت بارانه پرداخت می‌شود، متکی هستند. در حالی که این رویکرد ممکن است سودآوری کوتاه مدت داشته باشد، در بلندمدت ناپایدار است چرا که صنایع را در معرض خطر نوسانات قیمت در بازار انرژی قرار می‌دهد و به توسعه مزیت رقابتی مبتنی بر نوآوری و ارزش افزوده کمک نمی‌کند. برای اینکه صنایع بورسی رونق داشته باشند و در بازار جهانی رقابتی باقی بمانند، نیاز مبرمی به این صنایع وجود دارد که رویکرد خود را نسبت به تحقیق و توسعه (R&D) و تکمیل زنجیره ارزش تغییر دهند. این موضوع شامل تغییر از تکیه بر انرژی مجازی به یک مدل پایدارتر و سودآورتر است که مبتنی بر نوآوری تکنولوژیکی و ارزش افزوده است. این رویکرد با تمرکز صنایع بر استخراج و صادرات مواد خام به جای تولید کالاهای نهایی منجر به یک زنجیره ارزش ناقص می‌شود و باعث از دست رفتن فرصت‌های ارزش افزوده، ایجاد شغل و تنوع اقتصادی می‌شود.»

وی ادامه می‌دهد: «برای فرار از تله انرژی مجازی و تقویت رشد پایدار، صنایع بورس باید تمرکز خود را به سمت تحقیق و توسعه و تکمیل زنجیره ارزش تغییر دهند. این شامل سرمایه‌گذاری در فناوری‌ها و فرآیندهایی است که منجر به مواد خام با ارزش افزوده و تولید محصولات با ارزش بالاتر می‌شود. همچنین شامل توسعه محصولات و خدمات جدید می‌شود که نیازها و ترجیحات در حال تغییر مصرف‌کنندگان را برآورده می‌کند.»

این کارشناس انرژی در رابطه با سیاستگذاری هدفمند در زمینه تقویت تحقیق و توسعه صنایع بورسی می‌گوید: «یکی از راه‌های مؤثر برای تشویق این تغییر از طریق ارائه اعتبارات مالیاتی، تحقیق و توسعه است. اینها مقررات تخفیف مالیاتی هستند که بدهی مالیاتی شرکت‌هایی را که در تحقیق و توسعه سرمایه‌گذاری می‌کنند، کاهش می‌دهند. با کاهش هزینه سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه، این اعتبارات مزینه سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و تکمیل مالیاتی می‌توانند صنایع را برای نوآوری و توسعه فناوری‌ها، محصولات و خدمات جدید تشویق کنند. در اعطای این اعتبارات مالیاتی باید صنایع بورسی در اولویت قرار گیرند. این امر به این صنایع انگیزه مالی برای سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و دور شدن از اتکا به انرژی مجازی می‌دهد. در نتیجه، این صنایع برای نوآوری، ارزش افزوده و رقابت در بازار جهانی موقعیت بهتری خواهند داشت. علاوه بر اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه، یکی دیگر از استراتژی‌های کلیدی برای تقویت نوآوری و ارزش افزوده در صنایع بورس، همکاری با اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان است. این اکوسیستم شامل طیف وسیعی از نهاده‌ها مانند مؤسسات تحقیقاتی، دانشگاه‌ها، پارک‌های فناوری و استارت‌آپ‌هایی است که به تولید و انتشار دانش مشغول هستند.»

این کارشناس اقتصادی در پایان خاطرنشان می‌کند: «در نتیجه، نیاز مبرمی برای صنایع بورس وجود دارد که رویکرد خود را نسبت به تحقیق و توسعه و تکمیل زنجیره ارزش تغییر دهند. با استفاده از اعتبارات مالیاتی تحقیق و توسعه و همکاری با اکوسیستم اقتصاد دانش بنیان، این صنایع می‌توانند از دام انرژی مجازی فرار و رشد پایدار و سودآور را تقویت کنند. این تغییر نه تنها به نفع خود صنایع، بلکه به نفع اقتصاد کلان نیز خواهد بود. این امر منجر به ایجاد محصولات با ارزش بالاتر، میانگین بیشتر و تنوع اقتصادی بیشتر می‌شود. علاوه بر این با کمک به توسعه یک اقتصاد دانش محور پویا اطمینان حاصل می‌شود که صنایع در موقعیت مناسبی برای رشد در بازار جهانی رقابتی فرآیندها قرار دارند. این رویکرد جدید آینده‌ای هیجان‌انگیز و امیدوارکننده را برای صنایع بازار سهام نشان می‌دهد؛ آینده‌ای که مبتنی بر نوآوری، ارزش افزوده و رشد پایدار است.»

جمع‌بندی

به نظر می‌رسد صنایع بورس نیاز به تغییر فوری رویکرد خود نسبت به تحقیق و توسعه و تکمیل زنجیره ارزش دارند. با تمرکز بر توسعه توانمندی‌های داخلی، افزایش سرمایه‌گذاری در تحقیق و توسعه و ایجاد انگیزه برای همکاری و نوآوری از طریق اعتبارات مالیاتی، صنایع می‌توانند رقابتی‌تر، انعطاف‌پذیرتر و مجهزتر شوند تا چالش‌های اقتصاد جهانی شده را پشت سر بگذرانند. دولت همچنین نقش مهمی در ارائه حمایت مالی و ایجاد محیطی مناسب برای نوآوری دارد. با سیاست‌ها و سرمایه‌گذاری‌های صحیح، صنایع بورسی می‌توانند تمام پتانسیل‌های خود را باز و به رشد و توسعه و تقویت صنایع بورسی، هدایت منابع این صنایع به سمت در بازار سهام در حال حاضر در «تله انرژی مجازی» گرفتار شده‌اند. این به وضعیتی اشاره دارد که در آن پایداری و رقابت طولانی مدت تمرکز کنند.

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در گفت‌وگو با «جوان»:

تحقق توسعه زنجیره ارزش صنایع بزرگ مستلزم مشروط کردن حمایت دولت است

عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس معتقد است تله انرژی مجازی در کشور به دلیل نبود نوع قید و شرط اعطای حمایت‌های دولتی است که به‌وقوع پیوسته است و از همین رو باید صنایع ترغیب به توسعه فناوری و تحقیق و توسعه شوند. اعطای مشوق‌ها و حمایت‌های دولتی به سمت صنایعی برود که در زمینه تکمیل زنجیره ارزش حرکت کند و برای صنایع خام‌فروش به سمت آزادسازی قیمت‌های انرژی و حذف مشوق‌ها برویم تا تنها مشروط بر توسعه زنجیره ارزش به سمت اعطای مشوق و حمایت دولتی برویم.

حجت‌الاسلام محمدرضا میرانجالدینی، عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس در گفت‌وگو با «جوان» در رابطه با لزوم ترغیب صنایع به سمت تکمیل زنجیره

محمدرضا میرانجالدینی عضو کمیسیون برنامه، بودجه و محاسبات مجلس

توسعه زنجیره ارزش به سمت اعطای مشوق و حمایت دولتی باشد، زیرا تکمیل زنجیره ارزش در صنایع دارای پیامدهای اقتصادی قابل توجهی است. هنگامی که

^[1] وضعیت اتکا به انرژی ارزان و مواد اولیه صنعتی برای صنایع بزرگ بورسی کشور در بلندمدت قابل تداوم نیست

^[2] چرا که نه تنها از توسعه کالاهای با ارزش افزوده جلوگیری می‌کند، بلکه مانع رشد و رقابت این صنایع در بازار جهانی می‌شود

^[3] بنابراین تغییر رویکرد به سمت تحقیق و توسعه (R&D) و تکمیل زنجیره ارزش به منظور پرورش نوآوری، افزایش بهره‌وری و ایجاد محصولات با ارزش بالاتر ضروری است

^[4] یکی از دلایل کلیدی که چرا رویکرد فعلی صنایع بورسی نیاز به تغییر دارد، تأکید نداشتن بر فعالیت‌های تحقیق و توسعه است

^[5] صنایع بورسی در کشور عمدتاً بر استخراج و صادرات منابع طبیعی بدون سرمایه‌گذاری زیاد در تحقیق و توسعه متمرکز شده‌اند

^[6] این منجر به توانایی محدود برای توسعه فناوری‌های جدید، بهبود فرآیندهای تولید و ارتقای کیفیت محصول شده است

^[7] بدون نوآوری و بهبود مستمر، این صنایع نمی‌توانند در بازار جهانی که پیشرفت‌های فناوری نقش مهمی ایفا می‌کنند، رقابتی باقی بمانند